

765

L'om

(ALDC, V, 1214. L'om)

L'om (*Ulmus minor*) és un arbre de la família de les ulmàcies, que es fa sobretot en indrets humits; deriva del llat. ŪLMU, que, en una primera fase, va donar *olm* (s. XII) 183, 188, 189 (var. *olp* 184, per equivalència acústica de labials): a partir d'aquí, es va bifurcar **1** en *om*, per absorció de la lateral (com *polp* > *pop*), pron. generalment amb [o], que explica l'[um] del ross., però també amb [ɔ], [ɔm] 35, 107; var. *om negre* 161, 164; o **2** en *orm* (var. *urm* 7, *urma* 9, var. ross. per pas de [o] > [u], i l'últim, per feminització; *urmo* 93, 94, var. aragonesitzant); el canvi *l* > *r* podria ser degut a una dissimilació dins el context *l'olm* (cf. fr. *orme*). El der. *aumisser* 105 prové d'un anterior **oumisser* (< *olmisser*) per diferenciació vocàlica, monoftongat en *omisser* 109 (veg. Veny, 1999 c); s'ha format amb *olm*, l'interfix *-iss-* i el suf. fitonímic *-er*.

Olmo és pres del cast. i l'alg. *olmu* 85, de l'it. *olmo*. *Almudella* deriva de ULMETELLA < ULMETU + suf. dim. -ELLA, que de 'conjunt d'oms petits' es va singularitzar en 'om'; en són der. *almudellera* 102 i *mudellera* 102, amb eliminació del segment inicial. *Xop negre* 131 és resultat d'una confusió amb l'om (cf. *om negre*), tot i que aquell pertany a la família de les salicàcies. Pel que fa als espais geogràfics, *om* és pancatalà, sense rastres de l'ant. *olm*, refugiat tanmateix en *orm* en petites àrees extremes septentrionals i meridionals. Són mots normatius *om*, des del *DOrt*, 1917, i *olm*, des del *DIEC*₁, 1995.

